

راه آینده

ناشر اندیشه های پیشرو عصر ما

ماهنامه، شماره اول، سال اول

قوس ۱۳۸۹ – دسمبر ۲۰۱۰

راه آینده

زمون داوسمهال د پرمختلو آندونو خپړندوی

راه آینده هغه خپرونه ده چی دربیت او رښتیا په چو پر کی دی، داندونو هغه هېنداره ده چی د افغانستان دوگرو د گټو او په ټولیزه توگه د زیار کښانو له گټو څخه دد فاع پر بنسټ ولاړ وی .
د «راه آینده» په خپرونه کی په لارښوونکي تیوري هغه تیوری گانی وی چی نری او ټولنه د علمي لید لور و له چن څخه په تېرولو سره څیری .
راه آیند د دیموکراتیک آندونو د خپړولو سره جوخت په یو پراخ بنسټ سیاسی ټولنه کی د پرمختگ پالو او وگړنیزو ځواکونو د یو ځای کېدو پر لوري به هم هڅی کوی .

راتلونکي لار :

- د بشر له حقونو ، آزادی، ټولنیز رښتینی نیاو (عدالت)، د بشخو او ماشومانو رښتی ، د خپرونو د آزادی رښت، او په آزاده توگه د آند او ویلو د څرگندولو له رښتو څخه دفاع او ملاتړ کوي؛
 - د افغانستان د سیاسي خپلواکی ، ملي ځواکمني او د خاوري او پولو څخه په کلکه دفاع او دافغانستان د توکمونو او کامونو تر منځ دورورگلوی د اړیکود پراختیا او پیاوړتیا په لاره کی به هڅی کوی ؛
 - په هېوادو سیمه کی د تلپاتی سولی د ټینگېدو په لاره کی به نه ستړی کېدونکی هلی ځلی کوي او د جگړی او زورزیاتی پر وړاندې به په کلکه درپړي ؛
 - د هر ډول ناروا او زورزیاتی، بی نیایو، زبېښاک ، او فساد په وړاندې په درېدلو سره ، تل د مظلومو وگړو د رښتو څخه د دفاع او ملا تر په مورچل کی به درپړي؛
 - د هېواد د وگړو رښتو ته په پام سره به تل دا هڅه کوی چی د هېواد حقوقي - عدلي نظام پر داسی ستو ولاړ وی چی دعامو وگړو گټو ته دتاوان رسېدلوڅخه مخنیوی وشی، په دې لاره کی بل تل هغه سرغړونی چی عامو وگړو ته تاوان رسوی غندی او تېر وټی به په گوته کوي؛
 - د هېواد د سیاسي - پوځي اکر په څېرلو سره به تل د دولتی بنسټونو د ځواک او کړنود پر مختگ څرنگوالی ته د پام په لرلو سره د انسانی رښتونه پر سرغړونکي کړو وړو باندي به په کلکو نیوکو سره هغوی ته گواښنه کوي؛
 - د هېواد د سیاسي بنسټونو او ټولنو د منځپانگو په گوته کولو سره به د هېواد د بنسټیزو مسنلوپر وړاندې د هغوی چال چلند وڅیړي ؛
 - د بهرنیو ځواکونو پوځي او غیر پوځي کړو وړو ته په پام سره به هر کله د هغوی کړنی تر نظر لاندې ساتي او سرغړونی به په ډاگه کوي ؛
 - د وگړو د وټیز (اقتصادي) اکر په څېرلو به د هېواد د پرمختگ لاری چاری د هېواد د شته زیریزو (تولیدی) او یا د جوړېدو په حال کی سرچینو سره په پر تله کولو سره د هېواد د وټیز پر مختگ رښتینی لاری چاری په گوته کوي ؛
 - د هېواد روان سیاستونه په خیرسره څاری، د هېواد دوگړو په گټه به د سیاستونو په غوره کولو او لوري ورکولو باندي ټینگار کوي او پر ناکاره کړنلارو او سیاستونو باندي به کلکی نیوکي کوي ؛
 - دافغانانو له ملي فرهنگ او دود دستور نه به ساتنه کوي . په افغانستان کی دمېشتو ورونو توکمونو ترمنځ د ورورگلوی او ددود دستور ونو د ټینگولو او پراختیا لپاره به نه ستړی کېدونکي هلی ځلی کوی ترڅو زمور سیمه ایز دود دستورونه او فرهنگ د نری د پرمختللو او او پیاوړو فرهنگونو سره جوگه شي او سمون ومومي؛
 - د هېواد په ښوونیز او روزنیزو مؤسسوکی د رښتینو علمي ښوونیزو موادو د کارونی او د هېواد ښوونی او روزنی د سالم پرمختگ څخه به په کلکه ساتنه کوي؛
 - ادبیات او هنر بهیر ته په خیر کتلو سره به دغه برخی د پراختیایی او پرمختیایی پړاونو پر لور ورسم کړي او په دې توگه به د سالمو کره کتنو شونتیاوی را منځته کړي ؛
- (راتلونکي لار) د یو مخکین خپرونی په توگه د هېوادد یو شمېر ولسپال او ژمن لیکوالانو او نورو دیموکراتیک او پر مختگیالو په مټ د هېواد دمطبوعاتو او رسنیو د قانون پر بنسټ خپریږی .
د راه آینده خپرونی غیږه به د هغو کسانو پرمخ چی راتلونکي ته په پر مختلونکی او ښه نظر گور ی پرانیستی او د هغوی د تعصب ، تربگنی او تنگنظری نه پرته علمي او رښتپال لیکنی به په پراخه سینه ، مینی او مننی سره خپروي.
مور په دې آند یو چی د راه آینده د همکارانو پراختیا به د راتلونکی لار د لایپیاورتیا او شتمن کېدو او نظم لامل دی.
- مور له ټول رښتپالو رون آندو، و بیښ څلمیانو ، او د هېواد زیارکښو ته په مینی او مننی سره پلنه ورکوو چی په ټولنه کی د وگړو ترمنځ د راه آینده په پېژندلو کی له مور سره د خپلو مرستو له نه سپمولو سره ددې خپرونی څخه چی د هغوي د رښتو مدافع او د غوښتنو سپیڅلی هینداره ده په کلکه ملاتړ وکړی.
راځی چی راه آینده د دموکراسي ، رښتپالی او بریاوو لاری ته سم کړو!

اداره

- در این شماره :** ۱- چپ و راست در فرهنگ سیاسی مدرن از دستگیر هژبر،
۲- شراره یک داستان کوتاه از ببرک ارغند، ۳- ماهیت طبقاتی حاکمیت کنونی افغانستان از عبدالله نایی، ۴- شعر «پیروزی اندیشه» از عظیم شهبال نوایی، ۵- مصاحبه داکتر ببرک ارغند نویسنده رومانهای پُر آوازه و ماندگار، از عصمت نایخیل، ۶- جنگ افغانستان و سوال خروج نیروهای نظامی امریکا - ناتو از کشور، از احمد ضیاء صدیقی سپهر، ۷- آیا میشود نیروهای مولده را خارج از منطق سرمایه داری رشد داد؟ از قدیر محبوب،
۸- حرف و حدیثی در باره دموکراسی، از د ه

راه آینده

ناشر اندیشه های پیشرو عصر ما

«راه آینده» نشریه یی در خدمت حقیقت است؛ آیینه بیست از اندیشه ها و موضعگیریهایی که بر بنیاد دفاع از منافع مردم افغانستان و در کل در دفاع از منافع انسان زحمتکش، تکوین می یابند.
راهنمای تفکر در جریده «راه آینده» تیوریهایی اند که جهان و جامعه را از پرویزن دیدگاههای علمی توضیح میدهند. «راه آینده» موازی با نشر اندیشه های دموکراتیک، در جهت همسوسازی نیروهای مترقی و مردمی در یک نهاد بزرگ سیاسی که خدمتگزار مردم افغانستان باشد، نیز تلاش میکند.

راه آینده:

- از حقوق بشر، آزادی، عدالت واقعی اجتماعی، حقوق عدول ناپذیر زنان و کودکان افغان، آزادی واقعی مطبوعات و بیان آزادانه عقاید و افکار دفاع خواهد نمود؛
- از استقلال سیاسی، حاکمیت ملی و تمامیت ارضی افغانستان پیگیرانه دفاع کرده، در راه تقویت روحیه میهنپرستی، برادری بین ملیتها و مردمان ساکن در افغانستان، تلاش خواهد ورزید؛
- در راه استقرار صلح پایدار درکشور و منطقه تلاش کرده، علیه جنگ و جنگ افروزی و خشونت قرار خواهد گرفت؛
- در برابر هرگونه بیداد، ظلم، بهره کشی، حق تلفی و فساد قد علم کرده، همیشه در سنگر دفاع از مظلومان قرار خواهد گرفت؛
- اصول و فعالیتهای نظام حقوقی - عدلی کشور را با معیارهای واقعی عدالت و برابری شهروندان در برابر قانون به سنجش گرفته، تخطی از نورمهای انسانی را نکوهش خواهد کرد؛
- به تحلیل وضعیت سیاسی - نظامی کشور پرداخته، چگونه گی انکشاف قدرت و ماهیت نهادهای دولتی را به طور مستمر مورد بررسی قرار خواهد داد؛
- ماهیت سازمانهای سیاسی کشور را معرفی داشته به تحلیل موضعگیریهای آنها در قبال مسایل اساسی کشور خواهد پرداخت؛
- فعالیتهای نظامی و غیر نظامی نیروهای خارجی را مورد ارزیابی و تحلیل قرارخواهد داد؛
- وضع اقتصادی زنده گی مردم را تحلیل کرده، روندهای انکشاف اقتصادی کشور را در پیوند با نظامهای تولیدی موجود یا در حال تکوین، به بررسی خواهد گرفت؛
- سیاستهای جاری دولت را با روحیه انتقادی و سازنده مورد بررسی و تحلیل قرار داده روی گزینش سیاستهای واقعا مردمی تأکید خواهد کرد؛
- از فرهنگ ملی افغانها حمایت کرده، در راه انکشاف روندهای دموکراتیک در فرهنگهای میلتهای با هم برادر ساکن در افغانستان تلاش ورزیده، برگرهبایی آنها با فرهنگ و اندیشه های مترقی و پیشتاز جهانی تأکید خواهد کرد؛
- از انکشاف سالم معارف و گسترش محتوای واقعا علمی مواد درسی در نهادهای آموزش کشور حمایت خواهد کرد؛
- سیر تحول ادبیات و هنرها را در کشور مورد ارزیابی قرار داده، به معرفی نمونه های ارزشمند ادبی و هنری پرداخته، زمینه نقدهای سازنده را فراهم خواهد ساخت؛

«راه آینده» به حیث یک نشریه پیشتاز به یاری شماری از قلم به دستان متعهد و مردمی و برخی از فعالان دموکراتیک و مترقی مطابق قانون مطبوعات و رسانه های کشور انتشار می یابد. «راه آینده» به روی تمام افراد آینده نگر و مترقی باز است و بدون تعصب و تنگنظری به نشر نبشته های علمی و دادخواهانه شان خواهد پرداخت.

ما برآنیم که گسترده گی طیف همکاران «راه آینده» ضامن غنای پرداخت فکری و تداوم انتشار آن است.

ما از همه روشنفکران دادخواه، جوانان بیدار و هموطنان زحمتکش صمیمانه دعوت میکنیم تا در معرفی «راه آینده» به ما یاری رسانند و از این جریده که مدافع حقوق و آیینة خواستها و نیازهای شان است حمایت نمایند.

آینده را از آن دموکراسی، دادخواهی و بهروزی انسان بسازیم!

اداره

دستگیر هژبر

واژه های «چپ» و «راست» حدود یکصد وهشتاد سال پیش از امروز وارد ادبیات سیاسی در اروپا شد. داستان از جایی آغاز میشود که پس از سقوط قبیلهٔ «بوریان» و به قدرت رسیدن «لوییس فلیپ» در فرانسه، پارلمان آن کشور که متشکل از حلفات متنوع بود در سال (۱۸۳۰م) از سوی پادشاه آن وقت به منظور مشوره، در بارهٔ اخذ مالیات از مردم، فراخوانده شد. نشست مجلس برمنبای تمایلات، تمایزات اندیشه یی وموضعگیریهای سیاسی اعضای پارلمان به گونه یی شکل گرفت که طرفداران تداوم وضع آن روزگار فرانسه یعنی محافظه کاران و سلطنت طلبان در سمت راست و آنانیکه خواهان تغییر وضعیت و تحقق تحولات بُنیادی به نفع اکثریت مردم بودند یعنی لیبرالها و رادیکالها در سمت چپ رئیس پارلمان قرار گرفتند. به زودی محافظه کاران و سلطنت طلبان به عنوان جناح راست و رادیکالها و لیبرالها به عنوان جناح چپ در ادبیات سیاسی فرانسه معرفی شدند. این سنت بلافاصله به کشورهای دیگر اروپایی نیز گسترش پیدا کرد.

با توجه به پیشینه یی تاریخی این دو واژه مهم ترین ویژه گی مفهومی «چپ» و «راست» در جریانهای سیاسی، طرفداری از تحولات بُنیادی در جهت تحقق عدالت، برابری، دموکراسی، آزادی و تأمین منافع اقشار فقیر و تهیدست جامعه و یا هم تأکید برحفظ و تداوم وضعیت موجود و هوادارای از منافع اقشار و طبقات فرادست و حاکم جامعه می باشند.

بدین معنا که چپپها همیشه و در درازنای تاریخ پیوسته اهداف دگرگون ساز، ترقیخواهانه و تحول پسند داشته اند و برعکس جریانها و احزاب سیاسی دست راستی در جهت حفظ موضع موجود در برابر هرگونه تلاشها برای تحقق تحولات در جامعه قرارگرفته اند.

در قرن (۱۹) این اصطلاحات با شکل گیری جُنُبشهای ضد سرمایه داری در جریانهای سیاسی منسوب به کارگران نیز مروج شد، هر چند مارکس شخصاً هیچگاهی این اصطلاحات را به کار نبرده است، اما پیروان او به ویژه در حزب سوسیال دموکرات روسیه هم برای تمایز نیروهای مختلف در انترناسیونال سوم و هم برای تشخیص نیروها و چهره های حزب خود، به وفرت ازین واژه ها استفاده کرده اند.

در پی شکل گیری میانی فکری و ایدئولوژیک چپ و راست و به دنبال تحوله‌ای

ببرک ارغند

«چپ» و «راست» در فرهنگ سیاسی مدرن

بُنیادی که درنتیجهٔ فعالیت‌های نیروهای چپی و راستی درجوامع مختلف به وقوع پیوست، آرایش نیروهای سیاسی در جهان با توجه به پیامدهای این تحولها، پیروزیها و شکستهای نیروهای مختلف، تا سطح «راست - راست افراطی» و «چپ - چپ افراطی» متبازز گردید.

پس از فروپاشی سوسیالیزم دولتی در اتحادشوروی سابق و آنچه که ختم جنگ سرد عنوان شده است، نظریه پردازان دنیای سرمایه فرضیه یی معروف «پایان تاریخ» را مطرح کردند و مدعی شدند که سرمایه داری نظام ابدی برای بشریت است. درین میان تحت تأثیر اندیشهٔ «جهانی سازی سرمایه» و «نظم نوین جهانی» تلاشهای گسترده یی در راستای کم‌رنگ سازی بار معنایی «چپ» و «راست» در ادبیات سیاسی، انجام شد. تا جائیکه موضع «مرکز گرایان» به عنوان جریانهای سیاسی معتدل و میانه رو به شدت تقویت گردید.

با استفاده از وضعیت پیش آمدهٔ پس از فروپاشی نظام توتالیتز سوسیالیزم دولتی، جهان سرمایه تلاشهایش را برای گسترش سیادت سرمایه یی جهانی، زیر نام توسعهٔ دموکراسی و گسترش جوامع به اصطلاح آزاد افزایش داد و بدین ترتیب زمینه های نفوذ گسترده یی مؤسسات تأمین کنندهٔ سلطهٔ جهانی سرمایه داری در کشورهای مختلف دنیا فراهم شد.

بسیاری از نیروها، احزاب و جریانهای سیاسی یی که در گذشته مدعی دفاع از منافع تهیدستان و فرودستان بودند، با قرار گرفتن در موضع «اعتدال» با تلفیقی از عناصری از «چپ» و عناصری از «راست» در مقام توجیه توسعه طلبی غارتگرانهٔ نظام سرمایه داری قرار گرفتند و تحت تاثیر تهاجم تبلیغات غرب، به عنوان ابزار های فعال تطبیق «اقتصاد بازار آزاد» و پروژه های «بانک جهانی» و «صندوق بین المللی پول» درجوامع مختلف مبدل شدند.

تجربهٔ به اصطلاح جهان یک قطبی ناتوانی سرمایهٔ جهانی و ایالات متحدهٔ امریکا را به عنوان سردمدار جهان سرمایه، درمدیریت دنیای امروز به روشنی به نمایش گذاشت. از یکسو افزایش غیر قابل کنترل تنشهای نظامی و سیاسی در قالب رویا رویبهای اتنیکی و ایدئالوژیک و از سوی دیگر گسترش فقر، بیکاری و بحران عمیق اقتصادی و اجتماعی، سیمای واقعی و سرشت ضد مردمی نظام مسلط جهانی کنونی را به شدت آشکار گردانیده است.

شِراهِ

«عیسی به ایشان گفت: اگر کور میبودید، گناهی نمیداشتید. اما چون میگویند، بینا هستیم، به همین دلیل هنوز در گناه هستید.»
(انجیل ، یوحینا ۹ و ۱۰)

مخور، من به زودی بر میگردم!» دیدم پیشترک آمد. تبسمی پُر معنی روی لبان گوشنالودش نشست‌ه بود و خط کوتاه، باریک و زیبایی از زیرلبش به چاه زرخدانش فرورمیریخت. به تکرار گفت: «غم مخور، من به زودی بر میگردم!» صدایش ملکوتی، پُر جذب‌ه و گیرا بود. گفתי از آنسوی قرن‌ها می آمد. با کرشمه و تمکین حرف میزد و با نگاه معنی داری سویم مینگریست. گمان کردم میخواهد رازی را به من بیان دارد. گمان بردم میخواهد از سری باخبرم سازد.

دیدم آرام آرام سوی پنجرهٔ اتاق رفت، گفתי میخواست تاریکیها را تماشا کند. در آن حال بار دیگر ازم پرسید: «پشت من دق شده بودی؟»

گفتم: «ها دق شده بودم.»

پرسید: «دل‌ت برای من سوخته بود؟ حیفت آمده بود که خودم را کشته بودم؟»

پاسخ دادم: «ها دلم برایت تکه تکه شده بود.»

گفت:«جگرت را خون مکن. من برمیگردم!»

خرمن زلفانش را مینگریستم که روی شانه هایش افتاده بودند. *شِراهِ* پیش پنجره ایستاد و شروع کرد به زمزمه کردن تصنیفی. با خود آرام آرام میخواند و میخواند.

از خود پرسیدم: «چرا بیت میخواند؟»

گپ مادرم یادم آمد که گفته بود: «زنی که میخواند شوهر میخواهد.»

با خود گفتم: «شِراهِ جوان است البته به راستی شوهر میخواهد.»

دیدم آمد و پهلویم نشست. عطری مهیج و شهوانی که آمیزهٔ عشق و زعفران داشت از دنبالش آمد. دیدم دستش در میان پنجه های لرزانم عرق کرده بود.

دیدم دستش را از میان دستانم بیرون کرد، برخاست، رفت و آیین‌ه یی را از میخ گرفت و در برابرم قرار داد؛ به خنده گفت: «خود را تماشا کن!»

به آیین‌ه نگاه کردم، منظرهٔ ترسناکی بود. صورتم به نظرم تکیده آمد. پای

چشمانم کیود بودند. صدایم میلرزید و صورتم پُر چین و چروک بود.

شِراهِ خندید. بقِ بق زد. گفت: «میبینی چه قدر پیر و زهیر شده ای؟» پاسخ دادم: «ها میبینم.»

شِراهِ فه فه خندید و باز هم خندید و خندید. گفت «وقتی که سرت را بر بالین این تابوت گذاشتی، هراز سال پیش بود. از این شب هزار سال گذشته است.

هزار سال !، و آدمیزاد در این مدت پیر میشود. مثلی که تو شده ای ...

ادامه در صفحهٔ ۴

عبدالله نایبی

عبدالله نایبی در جریان سخنرانی در کنگرهٔ ملی در کابل، ۲۰۰۱

چرا باید به شناختِ ماهیتِ طبقاتیِ نظامِ کنونیِ افغانستان پرداخت؟ آیا نبود یک شیوهٔ مسلط تولید، خود، به معنای غیر طبقاتی بودن حاکمیت کنونی نیست؟ یعنی نبود یک طبقهٔ بورژوا یا فیودال که در **عرصهٔ اقتصادی** مسلط باشد، خود دلیل غیر طبقاتی بودن نظام سیاسی کشور نیست؟ و این ماهیتِ به ظاهر غیر طبقاتیِ زمینه یی نیست که بر اساس آن حاکمیتِ کنونی در اذهان عامهٔ داخلی و جهانی به حیث یک حاکمیتِ خدمتگزار تمام مردم و حامی منافع ملی کشور، معرفی گردیده است و حمایت از آن، حمایت از مردم افغانستان تبلیغ شده است؟ و در نهایت، این ماهیتِ به ظاهر غیر طبقاتی، بخش عظیم چپ دیروزی کشور را نرفته است که بیشتر به مبلغان آتشین اقتصاد استوار بر «بازار آزاد» یعنی سرمایه داری لیبرال مبدل گردیده اند؟ پس پرداختن به تحلیل ماهیت اجتماعی – طبقاتی نظام، پرداختن به گِرهی ترین مسألهٔ امروز جامعهٔ افغانی است. بدون داشتن یک تحلیل دقیق از آن و بدون استخراج نتایج بایسته از این تحلیل، نهضت دموکراتیک و دادخواه کشور، وسایل لازم سیاسی – اندیشه یی را برای گشادن یک چشم انداز جدید برای آیندهٔ کشور، در اختیار نخواهد داشت. ما در این نبشته تلاش کرده ایم تا چنین تحلیلی را به حیث یک بررسی مقدماتی مطرح نماییم و اندیشه پردازان با صلاحیت را به دنبال کردن آن دعوت نماییم.

۱- وابسته گی نظام کنونی، نخستین ویژه گی نظام سیاسی افغانستان، وابسته گی سرشتی یا تعلقِ جوهری آن به بیرون است. کنفرانس بُن‌نمایشی بود برای استقرار چنان نظامی که اصول و چگونه گی نهادهای آن بیرون از دایرهٔ ارادهٔ مردم افغانستان، از پیش تعیین گردیده بودند. دستگاه اداریی که به ارادهٔ امریکا – ناتو در کابل به وجود آمد در واقعیت امر یک «ابزار افغانی» برای عملی کردن سیاستها و خواستههای غیر افغانی، عمدتاً «امریکایی – ناتویی» بود. گسترش نسبی دستگاه اداری حاکمیت با افزایش شمار کارگزاران و کارمندان افغانی آن صرف یک دگرگونی کمی است که ربطی با دگرگونی ماهیت آن ندارد. این دگرگونی کمی، نی تنها باعث استقلال نظام نمیگردد، بل، به طور تناقض آمیزی (پارادوکسی) عاملِ تقویتِ وسیلهٔ مداخلهٔ خارجی می گردد. یعنی به هر پیمانه یی که ادارهٔ کنونی تقویت و گسترش یابد، به همان پیمانه زمینهٔ مداخلهٔ امریکا – ناتو در کشور و منطقه از طریق ابزارهای افغانی، تقویت و گسترش خواهد یافت. یکی از تضادهایی که بحران سیاسی را در کشور زمَن ساخته است، در همین امر نهفته است: به هر پیمانه یی که نهادهای نامنهادِ «ملی» تقویت میشوند به همان پیمانه به ماهیت غیر ملی آنها افزوده میشود زیرا به وسایل بزرگتری مبدل میشوند که در اختیار ارادهٔ نیروهای غیر ملی (امریکا – ناتو) قرار میگیرند. پس مسمی کردن هر یک از اجزای ادارهٔ دولتوارهٔ افغانستان به «ملی»، یا به دیگر سخن، حمل صفت ملی بر ارکان دولت، یک تناقض محض است.

تحلیل **وابسته گی** سیاسی دولتوارهٔ افغانستان به قدرتهای سیاسی – نظامی جهان سرمایه داری راه را برای تحلیل روندهای اقتصادی و اجتماعی کشور باز میکند. ولی پیش از آن که به تحلیل ماهیت طبقاتی حاکمیت بپردازیم، یک موضوع مهم دیگر را یادآور میشوم، چون بدون در نظر داشت آن، بُنیاد تیوریک تحلیل ما سُسْت جلوه خواهد کرد:

۲- مسألهٔ عنصر تعیین کننده در یک نظام، در علمی که تطور بُنیادهای مادی جوامع را بررسی میکند پیوسته روی شیوهٔ تولید مادی به حیث زیربنای جامعه تأکید صورت میگیرد. برخیزها از این تأکید، یا از یک خوانش شتابان و سطحی، چنین استنتاج می کنند که «عنصر اقتصادی» همیشه و در تمام شرایط تاریخی، عنصر تعیین کنندهٔ دیگر ارکان زنده گی اجتماعی است، چون، سیاست، ایدئولوژی، فرهنگ و غیره. با کمی دقت در می یابیم که این حکم تنها در جامعهٔ سرمایه داری درست است و آن هم به قول معروف «در نهایت تحلیل یا نهایت امر»؛ «نهایت تحلیل» باید به معنای «علت اولی یا مقدم» یا «علت‌العلل» فهمیده شود، نی به معنای «پایان تحلیل» یا «بُنیاد تحلیل». **نویسندهٔ سرمایه** این حکم را تنها در نظام سرمایه داری به اثبات رسانیده است، چون در این شیوهٔ تولید است که «بازار» در مقام ساختار بُنیادی نظام، از دیدگاه سرمایه، کارگر وجود ندارد، نیروی کار وجود دارد، چون همجنس (یا همسنخ) خودش است، یا بهتر بگوییم، از عین جوهر اند که دو صورت متفاوت را اختیار کرده اند: سرمایه و کالا (در اینجا نیروی کار). از همین روست که در سراسر کتاب سرمایه، نویسنده همیشه در یک سو «سرمایه» را قرار میدهد (نی سرمایه داران و بورژوازی را) و در سوی دیگر پرولتاریا را که حامل نیروی کار است، یعنی حامل چیزی هم سرشتِ سرمایه.

راه آبنده در کابل، ۲۰۰۱

عبدالله نایبی در جریان سخنرانی در کنگرهٔ ملی در کابل، ۲۰۰۱

ماهیت طبقاتی حاکمیت کنونی افغانستان

عبدالله نایبی در جریان سخنرانی در کنگرهٔ ملی در کابل، ۲۰۰۱

همین رابطهٔ اقتصادبست که تعیین کننده تمام روابط دیگر اجتماعی میگردد. دولت در چنین شیوهٔ تولیدی، منزلت «کمیتهٔ اجراییهٔ سرمایه داران» را اختیار میکند.

رابطهٔ اقتصادی در جوامع ماقبل سرمایه داری بدین گونه نیست. به طور مثال در جامعهٔ فیودالی، مؤلد یا دهقان، تنها از نگاه اقتصادی به زمین و مالک آن وابسته گی ندارد، بل، با وابسته گی محلی به زمین (وسیلهٔ تولید) زیر سلطهٔ فیودال نیز قرار دارد.

قدرت سیاسی طبقهٔ فیودال است که این سلطه را تعیین میدارد. ارزشِ مبادلهٔ نیروی کار کارگر در سرمایه داری عمدتاً توسط بازار تعیین میگردد. ولی ارزش (مبادله) نیروی کار دهقان توسط **زور و اجبار، چی به طور آنی، چی به شکل متراکم شده در سنتهای محلی و ملی** تعیین میگردد.از همین جاست که در جوامع پیشاسرمایه داری، سیاست در **پابرجایی و تداوم** مناسبات اقتصادی نقش عنصر تعیین کننده را بازی می کند. جُنُبشهای دهقانی، هیچ گاهی جُنُبشهای اقتصادی نبوده اند، بل همیشه در شکل قیامهای اجتماعی ظهور کرده اند، چون سلطهٔ سیاسی زمینداران و اشرافیت عنصر تعیین کننده در تداوم روابط اقتصادی بوده است.

فهم این مسأله برای تحلیل ماهیت دولتوارهٔ کنونی افغانستان از اهمیت ویژه یی برخوردار است، چون جامعهٔ افغانی در «گذرگاه» تاریخی قرار دارد، جامعه بیست که در آن شیوه های گوناگون تولید عمل میکنند و هر کدام آنها در مرحلهٔ ویژه یی از انکشاف خود قرار دارند.

تاکنون دو حُکم را حاصل کرده ایم:

یک: وابسته بودنِ سرشتی دولتوارهٔ افغانستان،

دو : نقش تعیین کنندهٔ سیاست در تداوم نظامهای اقتصادی جوامع ماقبلِ سرمایه داری.

با درنظر داشت احکام بالا، برویم به سراغ مسألهٔ شیوهٔ تولید حاکم جهانی، مسألهٔ مرکز – اطراف، مبادلهٔ نابرابر در سطح جهان و غیره تا برسیم به ماهیت طبقاتی نظام کنونی.

۳- جهانی شدن سرمایه داری و پیامدهای آن برای افغانستان،

همراه با فروپاشی نظام سوسیالیزم دولتی، روند جهانی شدن سرمایه داری **شتابان** گردید. یادآور میشوم که سرمایه داری از آغاز یک نظام جهانخواه بوده است و گسترش جغرافیایی آن جزیی از منطقِ انکشاف آن است. از چهار قرن به این سو، کالاها و سرمایه پیوسته سرحدات را عبور کرده اند. هیچ منطقهٔ تولید کننده یی وجود ندارد که به تنهایی و بی نیاز از دیگر مناطق به انکشاف خود دست یافته باشد. در جریان این چهار سده که از انکشاف سرمایه داری میگذرد، کشورهای تولیدکننده محصولات خود را در هرجا که امکان داشته است، به فروش رسانده اند. در جهان سرمایه داری دوران سرمایه، دوران محصولات و دوران کار (کارگر) یک امر دائمی بوده و در آن رقابت همیشه وجود داشته است. منظرهٔ سرمایه داری امروز را به طور خلاصه یادآور میشوم: جهان امروزی از نگاه سه عنصر اساسی اقتصادی مبنی بر تولید، مبادله و کار به سه بخش تقسیم میشود: مراکز سرمایه داری (متروپولهای سرمایه)، کشورهای پیرامونی و کشور های نیمه پیرامونی.

سرمایه، تکنالوژی و اطلاعات بیشترینه در مراکز قرار دارند و کار (یا بهتر بگوییم نیروی کار) در کشورهای پیرامونی. ساحهٔ نیمه پیرامونی مشمول کشورهایی میشود که در کنار داشتن نیروی کار، از داشتن سرمایهٔ بومی نیز تا حدی برخوردار اند و میتوانند در برخی عرصه ها بدون مراجعه به سرمایه و تکنالوژی متروپولها، نیازهای اقتصادی شان را مرفوع سازند.

جهانی شدن سرمایه داری روندیست که همهٔ کشورها را احتوا میکند ولی عمق و پهنای آن وابسته به شرایط هر یک از کشورهای پیرامونی و نیمه پیرامونی است. شتاب سرسام آور آن در چین، هند یا برازیل نسبت به کُندی آن در کشورهای افریقایی برجسته گی می یابد.

افغانستان با آن که در محراق معضله های جهان قرار دارد، از دورترین دایره های پیرامون سرمایه داری به شمار میرود.

تحلیل درجهٔ فقر و دیگر شاخصهای عقبمانی کشور مورد بحث ما نیست. در این جا ما روی **بُعد ماهیت نظام** تکیه می کنیم.

رویدادهای پس از ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ در سرزمین افغانها و اطراف آن ***تبارزِ ماهیتِ سلطه جویانهٔ امپریالیزم به حیث رُکنِ سیاسی – نظامیِ جهانی شدن سرمایه داری، بودند.*** ولی این «تبارز» را نباید نادرست فهمید: یعنی

عبدالله نایبی در جریان سخنرانی در کنگرهٔ ملی در کابل، ۲۰۰۱

لشکر کشی در افغانستان به هدف استقرار سرمایه داری در این کشور نبود، بل، پاسخ امپریالیزم به **معضلهٔ افغانستان** از طریق راه **اندازی جنگ** بود. اینک که تقریباً یک دهه از سیادت نظامی و سیاسی امریکا – ناتو بر افغانستان میگذرد، حاکمیت کابل را به حیث ابزار افغانی این سیادت چگونه میتوان معرفی کرد؟ این حاکمیت از نگاه اقتصادی، به ارادهٔ خود، به فرمایش نهادهای مالی سرمایهٔ جهانی چون صندوق بین المللی پول و بانک جهانی و مشورهٔ مستقیم کار شناسان غربی تعبیه شده در ارکان حاکمیت، راه انکشاف سرمایه داری لیبرال افسارگسیخته و حراج داراییهای دولتی و عامه را پیش گرفت و این راه را بدون در نظر داشت ویژه گیهای اقتصادی کشور، درج قانون اساسی کشور کرد.

سیاست اقتصادی نیولیبرال - که در واقعیت امر یک یورش ضد انقلابی سرمایه داری علیه دستاوردهای اجتماعی و اقتصادی طبقات زحمتکش متروپولهای سرمایه بود - به این شعار ایدئالوژیک و سیاسی برای کشورهای پیرامونی مبدل گردید: «به جز انکشاف سرمایه داری، راه دیگر و الترناتیف دیگری برای شما وجود ندارد؛ باید موانعی را که در راه داخل شدن سرمایه و کالاها به کشورهای شما اند نابود سازید! این به نفع شماست.»

سیاست اقتصادی حاکمیت در جهت تشویق سرمایه داری با واگذاری امتیازهای کلان (بی نظیر در دیگر کشورها) به سرمایهٔ خارجی سیر کرد.

گسترش دستگاه اداری حاکمیت از یک سو و سرازیر شدن میلیاردها دالر به کشور، پیوند یابی بخشی از مقامات ادارهٔ امور با نماینده گان، مقامات و دستگاه های اداری – نظامیِ ناتو – امریکا و کشورهای همسایه، زمینه یی را فراهم ساختند تا یک **قشر متمول** در درون بیروکراسی افغانستان ظهور کند. این قشر نو ظهور به طور نسبی از ثروت، قدرت و رفاه برخوردار است و روز تا روز پُر شمارتر و نیرومند میگردد.

ویژه گیهای اقتصادی این قشر کدامهینند؟

- یک قشر غیر مؤلد است. یعنی بیرون از پروسهٔ تولید ارزش قرار دارد؛ ار این دیدگاه یک قشر انگل است.
- برخی از اعضای این قشر به داد و ستد یا تجارت نیز مشغول اند، چی تجارت رسمی (نقتم قانونی چون تمام تجارت در نظام سرمایه داری جهانی غیر قانونیست زیرا تجارت نابرابر به ضرر کشورهای فقیر و کشورهای پیرامونی و به مفاد کشورهای مرکز سرمایهٔ جهانیست) باشد، یا غیر رسمی (آنچه که معمولاً قاچاق نامیده میشود).
- گروهی هم از طریق حصول (زمین)، خرید یا اعمار جابدادهای غیر منقول، درآمدهای بزرگی را از طریق کرایه یا اجاره به خود اختصاص داده اند.

در بیرون از دایرهٔ دولتی، اقشار سنتی بورژوازی عمل میکنند:

- قشر تاجران «ملی»،
- قشر سرمایه گذاران کوچک صنعتی،
- قشرکمیرادوران که انحصار تجارت محصولات شرکتهای خارجی را در کشور به دست دارند.

بورژوازی افغانستان عمدتاً از همین اقشار و تکنوکراتهای بلند مقامِ اداری و نظامی ترکیب یافته است. مجموع قوانین کشور در عرصهٔ اقتصادی در راستای حفظ و گسترش منافع این اقشار تدوین گردیده اند.

سومین نتیجه یی که از بررسی وضع به دست می آید این است که: **ادارهٔ دولتی افغانستان به سود اقشاری میچرخد که میتوان مجموع آنها را بورژوازی افغانی نام گذاشت.** روند جهانی شدن سرمایه داری از یک سو و سیادت امریکا – ناتو بر سرنوشت کشور از سوی دیگر، منطق حضور بورژوازی افغانی را در حاکمیت توضیح میدهند.

پس حاکمیت کنونی، یک حاکمیت طبقاتیست، نی فرا طبقاتی. این حاکمیت در خدمت **اقشار معین جامعه قراردارد، نی در خدمت تمام طبقات و لایه های جامعهٔ افغانی!**

۴- مسألهٔ مبارزهٔ طبقاتی در افغانستان امروز،

مفهوم «طبقه» از دیدگاه جامعه شناسی علمی، چهار وجه یا پهلو دارد:

یک: نا برابریهای متعدد اجتماعی را جمعبندی کرده از طریق انقطاب طبقات به معرض نمایش میگذارد؛ نا برابریهایی که در تجربهٔ روزمرهٔ افراد یک جامعه زنده گی میشوند و در ساختار اقتصادی نظام نهفته اند.

دو: طبقات در پیوند باهمی میزند. یعنی یک طبقه به طور جداگانه نمیتواند وجود داشته باشد. وجود طبقهٔ فیودال، وجود طبقهٔ دهقان را مفروض میدارد. در سرمایه داری، هستی بورژوازی وابسته و وجود طبقهٔ کارگر است و برعکس آن؛

(در مورد ویژه گی وضع کنونی افغانستان که یک وضع عبوری است در پایین مکث میکنم).

سه: رابطهٔ سیادت و سلطهٔ یک طبقه به طبقه یا طبقات دیگر را نهفته دارد. استمرار روابط اقتصادی، مستلزم سیادت سیاسی طبقهٔ حاکم از طریق ساختار های قدرت، به ویژه دولت است؛

چهار: مفهوم طبقه نقد وضعیت حاکم جامعهٔ طبقاتی را فراهم ساخته جنبشهای اجتماعی طبقات محروم را در جهت برهم زدن نظام طبقاتی غیر عادلانه رهنمون میشود.

نکتهٔ مهم در تحلیل انکشاف سرمایه داری به ویژه در کشورهای پیرامونی این است که نباید **مجموعهٔ سرمایه داران** (صنعتی، تجاری، مالی، اجاره یی) را با **طبقهٔ بورژوا** یا **بورژوازی** یکی پنداشت. سیر تاریخی انکشاف سرمایه داری نشان میدهد که سرمایه داران به تنهایی، یعنی **تنها با تکیه به افراد خود**، قدرت سیاسی را احراز نکرده اند. آنان برای حاکم شدن بر دولت، به نیروها و افراد متخصص (نظامی، حقوقی، فرهنگی، علمی و . . .) نیاز داشته اند. مجموع این گروه ها در آمیزش با خود سرمایه داران، دولت را تسخیر کرده اند. در این مقطع است که بورژوازی به حیث **یک طبقهٔ اجتماعی** در تاریخ ظهور میکند. ولی – این نکته تعیین کننده در تحلیل ماست – پس از ایجاد مراکز بزرگ سرمایه داری (اروپا، امریکا و . . .) و ارتقای آنها به مرحلهٔ امپریالیستی (سلطه بر بازار جهانی) روند معکوس در کشورهای پیرامونی رُخ داد: نخست بورژوازی - به یاری مستقیم (از طریق دخالت مستقیم نظامی، کودتاها، محاصرهٔ اقتصادی و غیره) یا غیر مستقیم (از طریق حمایت و سمتدهی اپوزیسیونها که نمونه های بارز آن را در دو دههٔ اخیر میتوان درکشورهای سوسیالیزم دولتی مشاهده کرد) – به حاکمیت دست یافت و پس از آن به انکشاف سرمایه داری پرداخت. (آنالوژی با روسیه: نخست طبقهٔ کارگر قدرت را احراز کرد، بعد به اعمار سوسیالیزم پرداخت!) این واقعیهتای تاریخی انکشاف سرمایه داری میرسانند که **در مرحلهٔ حاضر، یعنی در مرحلهٔ تسریع روند جهانی شدن سرمایه، دولت نقش بسیار بارزی را در سمتدهی انکشاف اقتصادی کشورهای پیرامونی بازی میکند، چون حلقهٔ وصل سیاسی این کشورها با امپریالیزم و سرمایهٔ جهانی است.**

بر اساس ویژه گیهای نامبرده، میتوان خصوصیات نظام کنونی افغانستان را بر شمرد:

- در یک سوی جامعه ثروتهای بزرگ همراه با قدرت سیاسی، رفاه و تسلط اقتصادی متمرکز گردیده اند و در سوی دیگر یک اکثریت نادارِ فاقد قدرت.
- طبقهٔ بورژوای نوحاستهٔ افغانی با عنصر سیاسی – نظامی بورژوازی جهانی، یعنی امپریالیزم امریکا – ناتو پیوند دارد، بی آن که زمینهٔ افغانی اقتصادی آن را کدام طبقهٔ کارگر افغانی، در چوکات مناسبات سرمایه داری، تضمین کند. بخش بزرگ بورژوازی کنونی افغانی در اقتصاد ملی کشور نقش فعال ندارد و در کلیت به حیث ابزار سیاسی – اداری ناتو عمل میکند تا به حیث یک نیروی اقتصادیِ انکشاف دهنده!
- بورژوازی کنونی افغانی با ایدیالوژی ارتجاعی و قرون وسطایی عجین شده است؛ لیبرالیزم اقتصادی آن در لباس ایدیالوژیهای غیر لیبرال و محافظه کارانه عرضه میشود.

از مجموع این خصوصیات چنین میتوان نتیجه گرفت: **بورژوازی افغانی و در پیوند با آن، حاکمیت کنونی افغانستان، به طور اجباری، در یک روندِ سیاسی – نظامی و برخلاف منافع مردم و کشور در تاریخ معاصر افغانی ظهور کرده اند.** آنها ظرفیت و ماهیتِ تأمین انکشاف اقتصادی، تضمین آزادیهای اجتماعی، ایجاد نهادهای ملی و دموکراتیک و دفاع از منافع علیای کشور را ندارند.

آیندهٔ کشور هنوز یکسره و برای همیشه در اختیار امریکا – ناتو قرار نگرفته است و با وجود **پیچیده گی ظاهری اوضاع**، چشم انداز دیگری در برابر مردم افغانستان باز است. هنوز سرمایه داری به حیث شیوهٔ تولید قابلِ حساب در اقتصاد ملی کشور پا نگرفته است. بورژوازی افغانی فاقد تکیه گاه اقتصادی داخلی است و در صورت برهم خوردن مناسبات بین المللی و معاملات سیاسی – استراتژییک منطقی، میشود آن را از صحنه بیرون راند.

راه آینده

۵- **چشم انداز برونرفت کشور از وضع حاضر**،

روند تاریخی جهانی شدن سرمایه داری با گسترش سه بازار همراه بوده است: بازار سرمایه، بازار محصولات (کالا ها) و بازار کار (نیروی کار). اما این گسترش به طور نا برابر صورت پذیرفته است: بازار سرمایه و بازار محصولات از طریق رفع سرحدات سیاسی (مثلاً اتحادیهٔ اروپا) و تطبیق قانون تجارت بین المللی به سرعت به طرف جهانی شدن کامل در حرکت اند. اما بازار کار بنا بر قیودات سرحدات نتوانسته است – و تا دیری نخواهد توانست – کاملاً جهانی گردد. پیامدهای تفاوت آهنگ گسترش این سه بازار چنین اند:

۱- تراکم و تمرکز سرمایه در متروپولهای سرمایه داری (امریکا، اروپا، جاپان و در این اواخر چین). به هر اندازه یی که روند جهانی شدن سرمایه سرعت میگیرد، به همان اندازه کشورهای مرکز غنی تر میگردند و کشورهای پیرامونی فقیر تر.

۲- گردش محصولات، با ارزش مبادله یی همطراز در سراسر جهان باعث استقرار تجارت نابرابر و غیر عادلانه به سود متروپولها و به ضرر کشورهای پیرامونی و نیمه پیرامونی میگردد، زیرا فراورنده گی یا فراوری (بارآوری) کار در این کشورها در سطح پایین قرار دارد. افزایش قیمت محصولات در کشورهای پیرامونی که پیامد طبیعی جهانی شدن بازار کالا و تجارت نابرابر غیر عادلانه است، باعث فقیر شدن و به حاشیه رانده شدن کتله های وسیع مردم در این مناطق میگردد.

۳- منطقه یی ماندن بازار کار، مزد کار را همچنان در سطح بسیار پایین نگهداشته، کشورهای فقیرِ پیرامون را به فابریکه های دایمی مراکز مبدل میسازد و مردمان این کشورها را به پرولتاریای فقیر جهانی.

پس برعکس آنچه از سوی مبلغان «بازار آزاد» و کارگزاران صندوق بین المللی پول و بانک جهانی موعظه میگردد، داخل شدن اجباری افغانستان (به حیث یکی از دور افتاده ترین دهکده های پیرامونی) به روند جهانی شدن سرمایه داری، نی تنها باعث انکشاف کشور و رفاه مردم افغانستان نخواهد گردید، بل، افزون بر چپاول ثروتها و ذخایر طبیعی کشور، زمینهٔ تداوم فقر و عقبمانی را نیز فراهم خواهد ساخت.

همگام شدن با جهانی شدن سرمایه داری و آن هم در شرایطی که کشور زیر سلطهٔ سیاسی – نظامی ناتو قرار داشته باشد، فاجعهٔ مزمنی برای آیندهٔ کشور خواهد بود.

پس باید راه گسست یا انفصال از این دور باطل را پیش گرفت. چگونه؟

در بالا (۲) گفتیم که در کشورهایی مثل افغانستان (کشورهای پیشا سرمایه داری)، عنصر تعیین کننده، سیاست است؛ پس باید تمام توجه و نیرو را در عرصهٔ سیاسی متمرکز ساخت.

به دیگر سخن، **مبارزات طبقاتی در شرایط کنونی کشور عمدتاً در عرصهٔ سیاسی** تراکم کرده اند. پس اتخاذ تدابیر و اقدامات بُنیادی سیاسی برای ایجاد یک الترناتیف دموکراتیک و مردمی در برابر نظام کنونی ماهیت کاملاً طبقاتی دارند. تشکل چنین الترناتیفی:

- زمینه را برای گسست واقعی از روند جهانی سرمایه داری آماده میکند؛
- وابسته گی حاکمیت را مرفوع ساخته، شرایط استقرار دوبارهٔ استقلال سیاسی کشور را فراهم میسازد؛
- منافع توده های مردم را به حیث منافع کُلی کشور مطرح کرده، دست اقشار چپاولگر و انگل منش کنونی را از سکان سرنوشت کشور کوتاه میسازد؛
- انکشاف اقتصادی – اجتماعی کشور را بر اساس شاخصهای انسانی انکشاف، مطرح کرده، بهشد زنده گی انسان جامعهٔ افغانی را در صدر مسایل قرار میدهد، نی سود آوری سرمایه گذاری را!

چنین تحلیل از وضعیت، خود، وظایف جُنُبش دموکراتیک و مترقی کشور را تعیین میدارد که ما در بارهٔ آن به طور مشرح در جاهای دیگر نگاشته ایم. (رک: راهی به سوی داد، انتشارات آینده)

<p>بورژوازی افغانی و در پیوند با آن، حاکمیت کنونی افغانستان، به طور اجباری، در یک روندِ سیاسی – نظامی و برخلاف منافع مردم و کشور در تاریخ معاصر افغانی ظهور کرده اند. آنها ظرفیت و ماهیتِ تأمین انکشاف اقتصادی، تضمین آزادیهای اجتماعی، ایجاد نهادهای ملی و دموکراتیک و دفاع از منافع علیای کشور را ندارند.</p>
--

ادامه داستان کوتاه شراره:

. . . گیهای مادرت یادت است که آن شب در بارهٔ من به تو چی گفته بود؟
هه یادت است؟»

حیرتزده سویش میدیدم. گیهای مادرم را به یادم میداد: «مادرت گفته بود: همین که آمد، نفس نفس میزد؛ گلون پُر و گرفته داشت. همین قدرگفت که پشت من می آیند. . . و تو میگفتیش: بس است دیگر، تو خودت هم پیر و زهیر هستی. برو بخواب! . . بازکاشکی *شراره* با اشک و آه تو دوباره زنده شود!»

شراره لبخند زد: «عزیزم، از آن شب و از آن گیها هزار سال میگذرد!»

من سوی لباسهای ژولیدهٔ خویش نگریدم. همه فرسوده و تکیده بودند. ریشم از قبضه ها گذشته بود و آشفته گی و دلپوه از سر و صورتم میبارید. از خویش شرمیدم. خواستم خودم را از نظرش پنهان کنم. در آن حال شراره با صدای زنگداری پرسید: «از خواندندم خوشت آمد؟ صدای خوشی دارم نی؟. . .»

و با نوع خود نگری افزود: «خمیر صدای مرا از بهشت آورده اند. از بهشت!»

به صورتش نگاه کردم. صورتش گُل انداخته بود و چاه زرخدانش عمیقتر به نظر می آمد.

نمیدانستم چی بگویمش. یکبار ازش پرسیدم: «برای من میخوانی؟»

و مانند ابله ها باز گفتم: «برای من بخوان!»

دیدم صدای گیچکی بلند شد و نیی به فغان آمد. بادِ حزینی شروع به وزیدن کرد. پرده های اتاقم متموج شدند. پنجره ها سر به خود باز گشتند و پرده های نازک اتاقم دامن به بیرون کشیدند. سراسیمه درجامب نشستم. ستاره یی را از لای امواج پرده ها دیدم. رنگ آن ستاره به گونهٔ قوغ آتش بود.

شراره آرام آرام به سرودن آغاز کرد. خواند و خواند و خواند و صدایش با ناله های مغموم و خواب آلود آن نی و گیچک می آمیخت. یکبار خواندن را گذاشت، به چشمانم خیره شد و گفت: «من چنین نغزمیخوانم . . . به خاطر داری؟ تو نیز زمانی چنین میخواندی!» یاد من نمی آمد که گاهی چنان ملکوتی و سحر آمیز خوانده باشم. *شراره* نازم داد و باکرشمه و تمکین گفت: «من سه صد و شصت رنگ میخوانم. تو هم میخوانی. بخوان! با من بخوان! چرا خاموش استی، چرا صدایت بیرون نمیشود ؟ تو خه نیز صدایی رسا و زیبا داشتی. خمیر صدای ترا نیز از بهشت آورده بودند!»

به صدای خودم گوش دادم. صدای من نیز به غایت خوشرنگ بود، جذبۀ عجیبی پیدا کرده بود. حیرتزده سوی *شراره* نگاه کرده گفتم: «میبینی من میخوانم؟»

به صدای خودم گوش دادم. صدای من نیز به غایت خوشرنگ بود، جذبۀ عجیبی پیدا کرده بود. حیرتزده سوی *شراره* نگاه کرده گفتم: «میبینی من میخوانم؟»

گفت: «ها میبینم. آواز تو جفت صدای منست. خمیر صداهای ما را از بهشت آورده اند؛ ما بهشتی هستیم!»

یکبار دیدم که بازوان مرمرین خویش را با دو دست گرفت. عضلاتش منقبض شده و رشته های باریک مو روی ساعد دستش راست ایستاده بودند. گفت: «اتاقت سرد است . . هیزم نداری؟»

حیران حیران پرسیدم: «سردت است؟ خنک میخوری؟ در این تابستان؟»

دیدم دستهایش را به دو جانب باز کرد. چنان حالتی به خود گرفته بود که گمان کردم میخواهد پرواز کند. آرام آرام پیش پنجره رفت. در برابر باد نشست. باد با قوت بیشتری به وزیدن آغازکرد و آستینهای او را به حرکت در آورد. گفתי باد درآستینهایش خانه کرده بود. آستینهایش، مانند بالهای یک مرغ بزرگ، شده بودند؛ خوشرنگ، قوی و اثیری معلوم میشدند. به نظرم آمدکه *شراره* بال میزند، به نظرم آمد که روی سنگی در برابر باد نشسته و بال میزند. گفתי زور و توانایی خویش را به رُخ باد میکشید و میخواند و میخواند و بال میزد و بال میزد؛ گفתי ساز وصدای خفتهٔ قرنها را بیرون میداد. یکبار سوی من نگریدت و گفت: «تو هم بال بز!»

گفتم: «من پری ندارم.»

ادامه در صفحهٔ ۸

شعری از عظیم شهبال نوابی:

<p>چون قدرت سرمایه دار بر زور و ظلم است استوار این قصر ظلم آباد را از قبل ویران دیده ام با مرگ این دور نزار بازایش دوران کار آیندهٔ انسان را شاد و شگوفان دیده ام ای دوست! آنچه گفته ام از زنده گی آموخته ام تا تو نپنداری که من خواب پریشان یده ام پیروزی اندیشه! را خوانده ام ز تاریخ بشر خوشبختی آینده را در چشم طفلان دیده ام نی ساحرم نی غیب دان نی یاوه گویی شارلتان انسانم و خواب خوشی از بهر انسان ! دیده ام</p>	<p>پیروزی اندیشه! لبهای خندان دیده ام چشمانِ گریانِ دیده ام تن دیده ام، جان دیده ام این دیده ام، آن دیده ام آزاده گانی دیده ام در قید اوهام اند اسیر آزاد فکرانِ دیده ام در بند و زندانِ دیده ام قیمت بهاء اجناس را دیدم بسی، بس مبتذل زیباترین احساس را در جنس ارزانِ دیده ام هنگام ناداری که سخت تلخست کام از زهر فقر شیرینی صد بوسه را در یک لبِ نانِ دیده ام روزان خوش آزموده ام شبهای غم نغنوده ام هم وصل جانانِ دیده ام هم دردِ هجرانِ دیده ام</p> <p>←</p>
--	--

عصمت نایبخیل

مباحثه با داکتر ببرک ارغند نویسندهٔ رومانهای پُر آوازِه و ماندگار

داکتر ببرک ارغند

در کتابخانه ام مصروف ترتیب کتابهایم بودم که زنگ تلیفونم مرا صدا زد. گوشی را بر داشتم، از گرداننده گان نشریه تازه زادِ «راه آینده» بود. بشارت از نشر اولین شمارهٔ خود میدادند. مسرور شدم خواستم تحفه یی به پیشواز این تولدِ میمون پیشکش شان کنم. اما نمیدانستم چی برگِ سبزی تقدیم نمایم. به قفسهٔ کتابهایم نگاهی انداختم، از قضا چشمم به رُمانهای همایونی و ماندگار داکتر ببرک ارغند افتاد. با خود گفتم چی تحفه یی گرانبهارت از یک کنکاش با این نویسندهٔ نامدار کشور و دست به کار شدم. خودم را روی چوکیم جا به جا نمودم و گوشی را برداشتم.

پس از احوالپرسی و عرض نیت، اولین پرسشم چنین بود:

شما که رُمان نویس هستید، آیا این درست است که رُمان مناسب ترین فرم بیان است؟

پاسخ:

انسانها از دیر زمانیست که با قصه گوئی، قصه شنیدن و قصه خوانی آشنایی و اُنس دارند. قصه نمک زنده گی ما انسانهاست. قصه به مثابه و یا به عنوان هنرِ اثر گذار در راه کارها و کارکردهای آدمیان از اهمیت به سزایی برخوردار بوده است. قصه برای انسانها یک ضرورت بوده و هست. قصه عطش ما را فرو مینشاند، قصه به زنده گی ما راحتی می آورد. اصلاً زنده گی ما انسانها خودش یک قصه است. به ویژه زنده گی دردناک مردم خود ما که در شمار غم انگیزترین قصه های تاریخ جا گرفته است. چرا با این نظر همنوا هستم که رُمان مناسب ترین فرم بیان است؟ دلیلش روشن است، هر پارچه شعری را که میخوانید گویا یک قصه را خوانده اید، هر تیاتری را که تماشا میکنید باز هم قصه یی را دیده اید و اگر تاریخ را ورق میزنید گویا باز هم قصه یی را پی گرفته اید. به این مناسبت میبینیم که ادبیات، بدون قصه، سرفراز نیست. قصه جایگاه مهمی در ادبیات دارد. قصه گسترده ترین، جهانی ترین و مهمترین نوع ادبی در ادبیات جهانی محسوب می شود. اما با یک داستان کوتاه نمیشود که جامعه را در کلیش نشان داد، همانگونه که با یک پارچه شعر و یا یک نمایشنامه نمیشود این مأمول را برآورده ساخت؛ اما رُمان ظرفیت دیگری دارد. با رُمان می شود که نویسنده به صورت گسترده تر در خدمت انسانها قرار داشته باشد. به این خاطر من رُمان را خوبترین فرم بیان میدانم.

اگر بپرسم که داستان از نظر شما چیست، چی پاسخی خواهید داد؟

پاسخ:

مختصر عرض کنم. برای داستان تعریف مشخص دادن کار نسبتاً دشوار است. چه داستان انواع مختلف و عمر طولانی برابر با حافظهٔ بشریت دارد که شامل فرمهای افسانه، حکایت، روایت، داستان کوتاه، داستان میانه، داستان بلند و رُمان می شود. اگر همهٔ این اشکال را کنار هم بگذاریم و بر آنها اسم ادبیات داستانی نهیم کار ما نسبتاً سهولت می یابد. به نظر من ادبیات داستانی که شامل آثار روایتی و خلاقهٔ منثور میشود، کلا به روایت و یا روایتهای اطلاق می شود که واقعیتهای زنده گی را در یک فرم زیبا و هنری باز آفرینی میکند. میشود داستان را چهار چوکاتی بدانیم که در آن روایتی به زبان قصه و استتیک بیان شود. اما رُمان روایتهای طولانی را در یک چوکات به زبان قصه بیان میدارد که یک حادثهٔ اصلی مرکزی دارد و حواشی و تعلیقاتی به دور آن محور شکل داده می شوند.

من هرسه رُمان شما را خوانده ام. صاحب نظران هم با نقدهای خویش آنها را تول و ترازو نموده اند. عده یی برین باورند که رُمانهای شما یک «حادثه» و خبزشی در ادبیات داستانی ما به ویژه رُمان نویسی بوده است. به گونهٔ مثال سخن سنجی دربارهٔ رُمان «پهلوان مراد و اسپیی که اصیل نبود» شما نوشته است: «وقتی این رُمان را می خواندم، حماقتهای انسانی «دن کیشوت» سروانتس، یادم می آمد، عاشقانه ترین لحظه های داستانهای «لرُمانتف» جلو چشمم مجسم میشدند، «دن آرام» را پیش چشمانم میدیدم؛ کتاب، مثل یک رودبار همیشه جاری، مثل کاجستان همیشه پدرام، مثل یک غروب پاییزی؛ مثل یک صبح عطر آگین بهاری، مثل آن دریاچهٔ آرام که ماهیهای رقصان کلام در آن شناور اند، مرا با خود می بُرد و غرق در رویاهای نا تمامم می ساخت!!»

دانشمند پرمایه یی رُمان «سفرِ پرنده گان بی بال» شما را، «خوشه های خشم افغانی» (۱) خوانده است و همچنان رُمان پُر آوازِه «کفتربازان» شما مقام ویژه یی در ادبیات داستانی ما کسب نموده است؛ در بارهٔ رُمان «کفتربازان» در نقدِ پُر مایه یی از پوهاند داکتر مجاور احمد زیار زبانشناسِ بی بدیل کشور، آمده است: «هر رُمان داکتر ارغند سرشار از متلها، کنایات، کلمات قصار و اصطلاحات عامیانه رایج در فرهنگ پُرپرا مردم ماست و همچون آیینۀ قدنمایِ چهرهٔ حقیقیِ حوادث و رُخدادهای جامعه ما را انعکاس میدهد و واقعیتها را باز آفرینی میکند. یکی از دلایل درخشنده گی نگاشته های داستان نویس کم بدیل، ریالیست و مردمگرای ما همین بوده است که کرکتهای شان را عمدتاً از طبقه و لایه پایین و محروم نگهداشته شده از تعلیم و سواد جامعه برگزیده و بنابر این از زبان ساده ولی ناب و اصیل درخور شان بهرهٔ کافی جسته است و همان سان که در نقد تراز زبانشناختی (لنگویستیکی) آفرینشهای داستانی معمول است، با پیروی از موازین دیالکتیک شکل و محتوا، مصممانه و آگاهانه در تفکیک تک گوئیهای آدمهای گوناگون رُمانهایش سعی و تلاش بایسته به خرج داده است»

می شود در مورد این رُمانها چیزی بگویید؟

راه آینده

پاسخ:

سیاس از صاحب نظرانی که این رُمانها را سخن سنجی نموده اند و سیاس از شما که با سخنان مهر آمیز خویش تشویقم نمودید تا این رُمانها را بار دیگر و از آن نگاهی که شما مطرح کردید، بخوانم. شاید چنین باشند که شما گفتید. من نمیدانم.

نگارش رُمان «پهلوان مراد و اسپیی که اصیل نبود» را در سال (۱۳۸۱) آغاز و در سال (۱۳۸۳) به پایان رساندم. این رُمان شامل چهار صد و بست و هفت صفحه است. نگارش رُمان «کفتربازان» را طی یکسال (۱۳۸۳ - ۱۳۸۴) به پایان رساندم. این رُمان شامل چهار صد و پنجاه صفحه است و «سفرِ پرنده گان بی بال» را در سالهای (۱۳۸۵ - ۱۳۸۶) در چهار صد و شصت و پنج رویه نگاشته ام.

تا جایی که من اطلاع دارم رُمان «سفرِ پرنده گان بی بال» را زنان کشور بیشتر پسندیده اند و این خود موج تازه ایست از یک خیزش نو. شما برهان این علاقتمندی را در چی میبینید؟

پاسخ :

فکر میکنم بهتر آن بود تا پاسخ این پُرسش را از بانوان رنجدیدهٔ کشور میپرسیدیم . . . بزرگ مردی در نقدی بر این رُمان ابراز داشته است که: زن افغان برای اولین بار در یک اثر داستانی مانند «سفرِ پرنده گانِ بی بال» واقعیت تاریخی خود را درمییابد، تارهای تنیده به اطراف خویش را لمس میکند و رمزهای اسارت خویش را باز می یابد. برای اولین بار افیون بی حس سازی خود را به چشم سر میبیند. شجاعت خویش را، فداکاری خویش را و توان و نیروی خویش را در مییابد. «سفرِ پرنده گان بی بال» زن افغان را از دردش و از ظلمی که بر وی جاری است آگاه میسازد. این کتاب بحران نظام ظالمانهٔ اخلاقیات حاکم، ارزشواره های کهن آزادی کُش را بر ملا می سازد. بر بُنیاد گفتهٔ سخن سنجی فرزانه «سفرِ پرنده گان بی بال» می آموزاند که: «باید مغزهای مردان و زنان را از غبار سربی دیرین سال ایدئالوژیها آزاد ساخت و این آزاد سازی نخست از همه مستلزم برهم زدن مناسبات مادیست که چون دام پاگیر و بال گیر بر سر راه هستی اجتماعی گسترده است.» این فرزانه میگوید: «سفرِ پرنده گان بی بال» راه برهم زدن این مناسبات را نشان میدهد. بدون آن که گفتار و نصیحت و سر و کلهٔ نویسنده را کسی ببیند و یا چیزی از وی بشنود. میگویند: هنر سترگ آنست که تمامیتِ انسان را به روی صحنه بیاورد و «سفر پر نده گان بی بال» چنین میکند. به باور من شاید یکی از دلایلی که زن ستم دیدهٔ افغان را - که زیر ستم چندگانه قرار دارد و جنگ سالاری به خود حق میدهد تا گوشش و بینیش را بُرد و ناخرد مردانی حرمسراهایشان را به دلخواه خویش از آنان انباشته سازند - به مطالعهٔ این اثر مجذوب ساخته است بیان همین آموزه ها باشد.

گاه گاهی در مطبوعات به بحثهای بر میخوریم که تا کنون صرف از یک نگاه به آن پرداخته شده است. سخن بر سر ایدئالوژیک! و غیر ایدئالوژیک! بودن داستانهاست. می شود نظر شما را ببرسم؟

پاسخ :

به عنوان پیش درآمد، به نظر من، لازم است اول بدانیم که خود ایدئالوژی چیست؟ سپس به بحث داستانهای ایدئالوژیک و غیر ایدئالوژیک! بپردازیم. «ایدئالوژی مجموعه یی از نظریات، تعبیرها، تعریفها و احکام و اندیشه هایبست که در فرایند زایش، تکوین و تکامل و بلاخر حاکمیت یک طبقه بر طبقهٔ دیگر به منظور توضیح و توجیه حاکمیت خود ارایه میشود.» مسألهٔ مهم این است که گفته ها و احکام از مواضع منافع وضع کننده گان آن مطرح می شود نه مواضع عینیت اجتماعی. بر همین میناست که ایدئالوژی تعبیر واژگونهٔ واقعیت به نفع وضع کننده گان آن شناخته می شود. وقتی گفته می شود این نوشته ایدالوژیک است یعنی در خدمت طبقه یی قرار دارد و محمل اندیشه یی ویژه است. به گونهٔ مثال وقتی گفته می شود مردم افغانستان، مردم سنتی هستند و تحول را نمیخواهند - به ویژه در همین شب و روز این حکم به صورت گسترده تبلیغ میگردد - و به مناسبات سنتی مذهبی، قومی و قبیله یی خود پای بند است در واقع یکی از احکام ایدئالوژی فرتوت حاکم را ارایه داشته اند، تا جامعه را به همین وضع و حالت اسفبار و رقتبار قرون وسطایی حفظ نمایند. اما در مورد افسانهٔ داستانهای ایدئالوژیک! به نظر من دشوار است در ادبیات داستانی کشور قصه یی غیر ایدئالوژیک (به مفهوم کلی آن) را خواند، غیر آن که ما معنی و مفهوم (ایدئالوژی) را تعبیر واژگونه کنیم. کافیست بگوییم که افغانستان قرنها قبل از پیدایش داستان واره های «جهاد اکبر» نوشتهٔ محمد حسین و «تصویر عبرت» عبدالقادر افندی یک کشور با مدنیت اسلامی بوده و قوانین اسلامی در آن جاری بوده است. دوران حاکمیت شاهان مستبد منگنهٔ دیگری برای ایدئالوژیک سازی ادبیات کشور بوده است. بر این بُنیاد میبینیم که ادبیات ما از جمله چی آثار هنری، میهنی، چی انقلابی و مقاومت ناگزیر در همین گهواره (ایدئالوژی) آلولو شنیده اند

ببخشید گپ تان را قطع نمودم. در تعریف ایدئالوژی گفتید: «ایدئالوژی مجموعه یی از نظریات، تعبیرها، تعریفها و احکام و اندیشه هایبست که در فرایند زایش، تکوین و تکامل و بلاخر، حاکمیت یک طبقه بر طبقهٔ دیگر به منظور توضیح و توجیه حاکمیت خود ارایه میشود.» میشود توضیح کنید چگونه میتوان

پاسخ:

به گونهٔ مثال داستانهای مقاومت را که در ضدیت با نظام حاکم و ایدئالوژی وضع شده وی قرار دارد، ایدئالوژیک خواند؟ آیا این گفته تان خلاف بیان بالا نیست.

پاسخ:

حالا وضعیت جهان طور دیگر است. قطب بندیها، کار شناختِ - ایدئالوژیک بودن - آثار را سهل تر ساخته است. به گونهٔ مثال کشوری (ایکس) را در نظر بگیریم، اگر ایدئالوژی یی در این کشور به حاکمیت نرسد و نویسنده گان وابسته اش آثار مقاومت خلق کنند، معنی اش این نیست که این آثار چون وضع کننده گانش در حاکمیت قرار ندارند، فلذا ایدالوژیک نیستند. نه اینطور نیست. این آثار ایدئالوژیک استند و در دفاع از منافع وضع کننده اش قرار دارند؛ تنها فرقرش در این است که وضع کننده گانش درکشور دیگر حاکم اند. فکر می کنم کشور خود ما طی این سالهای درد و خون نمونهٔ بارزی از بُرهان این گپ باشد. دیدیم که آثار انقلابی و مقاومت هر دو ایدئالوژیک بودند.

منظورم این است که اگر ما هر مکتب ادبی را ریشه یایی کنیم سر انجام به همین نخلستانی که نامش را ایدئالوژی گذاشته اند، راه باز می کنیم. من با دسته بندی کردن داستانها و به ویژه رُمانها به ایدئالوژیک و غیر ایدئالوژیک، اخلاقی و غیر اخلاقی و غیره از قبل موافق نیستم زیرا مایه و سرشت محتوایی یک اثر میتواند به تمام این دسته ها پیوند داشته باشد، به نظر من رُمانها را می شود با محک دیگری به گونهٔ مثال خوب بودن و بد بودن آنها از همدیگر سوا کرد، با در نظر داشت محتوا، تکنیک نگارش، پیرنگ داستان، طرح و توطیه و ده ها عنصر اساسی دیگر رُماننویسی. به نظر من رُمان یک جریان آفرینش طبیعی است که خودش ماهیتش را می سازد. من همچنان به دسته بندی کردن آفرینشگران (به صورت درست) به ایدئالوژیک و غیر ایدئالوژیک، مزدور و غیر مزدور، انقلابی و مقاومت و غیره باور ندارم. به نظر من هر اثر یک آفرینشگر به صورت جداگانه و مستقل مطرح است نی این که نویسنده اش کیست و به کجا وابسته است. من جاری ساختن حکم خوب و بد را صرف در مورد هر اثر یک آفرینشگر به صورت مستقل مجاز میدانم. دسته بندی کردن نویسنده گان به «اینچینی» و «آنچنانی» خود یک امر ایدئالوژیک است.

میشود بپرسم همین اکنون مصروف چی کاری بودید؟

پاسخ:

نگاهی داشتم به آخرین رُمانی که نوشته ام.

می شود در بارهٔ آن چیزی بگویید، البته اگر میخواهید.

پاسخ:

چیزی خاصی نیست. نامش «لبخند شیطان» است و در حدود هزار صفحه دارد. امید بتوانم در همین زودیها به چاپش موفق شوم. سیاس از شما.

سیاس از شما که وقت گرانبهای تان را در اختیار ما گذاشتید.

برای داکتر ببرک ارغند نویسندهٔ پرکار و توانای کشور، قلم توانا تر و عمر طولانی آرزو میکنیم.

- (۱) «خوشه های خشم» نوشتهٔ اشتاینبک برندهٔ جایزهٔ نوبل

نوی الفبا

ماین په «الف» لیکي
چي له« مین» سره یي فرق وشي
هسی هم نن سبا په دې وطن کي
له مینانو نه مینونه ډپر دی

او

ټوپک «مذکر مفرد دی»

ټوپکونه « بی جمع»

دې ته « ټوپکي » کارول ناسم دی

ځکه « ټوپکي» د ماشوم مندو رامندو سره

بښي بښکاري

سپڅلي لوبه په بدرنگ نومونه

مه یادوی

عبدالغفور لېوال

اپریل ۲۰۰۹

احمد ضیاء صدیقی سپهر

در هفت اکتبر (۲۰۰۱)، جنگ افغانستان توسط نیروهای ایالات متحدهٔ امریکا تحت نام رسمی «عملیات دوامدار آزادی!» و «مبارزه علیه تروریزم!» در پی حوادث نیویارک و واشنگتن در (۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱)، و هُشدار جورج دبلیو بوش رئیس جمهور وقت ایالات متحدهٔ امریکا به گروه طالبان مبنی بر اخراج گروه تروریستی القاعده از افغانستان و عدم توافق طالبان با این درخواست، بعد از صدور اولتیماتوم شدید دولت امریکا به دولت پاکستان به منظور قطع حمایت و همکاری با طالبان و انجام هماهنگیها با «ایتلاف شمال افغانستان» و توظیف آنان برای پیشبرد برخی عملیاتها، آغاز شد.

در حدود یک هفته بعد از وقوع حوادث (۱۱ سپتامبر) رئیس جمهور وقت امریکا، اسامه بن لادن رهبر سازمان القاعده در افغانستان را مسؤول «حملات تروریستی» یازدهم سپتامبر به عنوان مظنون اصلی شناسایی کرد.

گروه القاعده ابتدا در (۱۱ اگست ۱۹۸۸)، در شهر پشاور پاکستان در جنب مؤسسهٔ ظاهرآ آموزشی پی به نام «مکتب الخدمات » که با بودجهٔ سالانه بیشتر از (۶۰۰ میلیون دالر) مساعدت دولت عربستان سعودی و کمک مالی سایر منابع فعالیت داشت، پایه گذاری گردید. در هم تنیده گی روابط نظامی – سیاسی و تشکیلاتی میان احزاب اسلامی جهادی، گروه طالبان و القاعده به وسیلهٔ (آی اس آی) پاکستان ایجاد گردید.

پیش از حوادث (۱۱ سپتامبر)، شبکه های القاعده در خاک افغانستان ایجاد گردیده بودند و اسامه بن لادن که قبلاً به افغانستان فرستاده شده بود و در این کشور به سرمیبرد، از سرزمین ما به عنوان مرکز فعالیتهای خویش استفاده مینمود.

به همین دلیل رئیس جمهور بوش با صلاح دید کنگره، در (۲۰ سپتامبر ۲۰۰۱) طی کنفرانسی در کنگره ایالات متحده امریکاه، پنج نکته آتی را برای گروه طالبان مشخص نمود:

- تمام رهبران القاعده (مقیم در افغانستان) به دولت ایالات متحدهٔ امریکا تحویل داده شوند.
- تمام افراد خارجی زندانی در بند طالبان آزاد و به امریکا تسلیم داده شود.
- تمام کمپهای تروریستی آنها بسته شود.
- تمامی تروریستها و حامیان آنها معرفی و به مقامات (امریکا) تحویل داده شوند.
- به امریکا اجازه عام و تام برای دسترسی به کمپهای تروریستی و بررسی آنها داده شود.

رهبری الیگارشی طالبان، تقاضای فوق را نپذیرفت. در پی خودداری رهبری طالبان از پذیرش خواست ایالات متحدهٔ امریکا، مطابق نقشه پی از قبل آماده شده فرمان حمله بر افغانستان در روز (۱۷ اکتبر ۲۰۰۱) صادر شد.

امریکا، انگلستان و همپیمانهای آنها سرزمین افغانستان را با وقاحتی بی مانند در تاریخ بشر مورد حملات سنگین کور نظامی و بمباردمان شدید هوایی قرار دادند، مزید بر اهداف نظامی هزارها تُن بم سنگین وزن را بالای ساختمانهای رهایشی، مؤسسات دولتی – خدماتی و افراد بی دفاع و مظلوم ملکی ریختند. نیروهای وطندوست، دادخواه و تحول طلب و نهادهای ترقی پسند و صلحجوی کشور حملات امریکا و شُرکای آن را به سر زمین افغانها شدیداً تقبیح کردند و خواهان توقف بمباردمان کور بر مردمان رنجدیده افغانستان گردیدند و هُشدار دادند که رهایی و آزاد سازی انسان در بند افغان و استقرار صلح پایدار و دموکراسی در افغانستان و ریشه کن کردن اسلامیزم افراطی به هیچ وجه از طریق پامال کردن حقوق انسانهای بیگناه و کشتار وحشیانه و نابودی جمعی آنان توسط سلاحهای مدحش میسر نخواهد شد.

شورای امنیت سازمان ملل متحد هیچ وقت اجازهٔ فعالیت نظامی و حمله به افغانستان «عملیات دوام دار آزادی» را به ایالات متحدهٔ امریکا نداده بود و امریکا مجوزی را دریافت نکرده بود صرفاً با استناد به قطعنامه های ضد تروریستی سازمان ملل متحد، عملیات خود را آغاز کرد.

در (۲۰ دسامبر ۲۰۰۱) شورای امنیت سازمان ملل متحد به امریکا اجازه تشکیل «آیساف» را صادر کرد، «آیساف» مؤظف به طرح و اتخاذ تدابیر معیین به هدف یاری کردن و توانایی بخشیدن به «دولت موقتی!» افغانستان گردید. (این وظیفهٔ آیساف و رهبری آن بعداً مطابق به ارادهٔ دولت ایالات متحده امریکا در سال ۲۰۰۳ به ناتو واگذارشد.)

باید تذکار داد که دولت بریتانیا از سال (۲۰۰۲) به صورت رسمی فعالیت منظم مستقل نظامی خویش را آغاز نمود.

جنگ افغانستان و سوال خروج نیروهای نظامی امریکا – ناتو از کشور

که سران کشورهای عضو پیمان اتلانتیک شمالی (ناتو)، در اجلاس اخیر خود نگران تصمیمهای ناسنجیده، عجولانه و نامناسب با ابعاد بحران (فاجعه) در افغانستان بودند که عمدتاً توسط امریکا طراحی و اجرا میشوند.

مزید بر آن آمار فزایندهٔ تلفات نیروهای تحت امر امریکا -ناتو در افغانستان خشم و اعتراض مردم امریکا و اروپا را بر انگیخته و از میزان حمایت عمومی و امیدواری در باره پیروزی و ادامه جنگ به شدت کاسته است. چنانچه براساس نتایج اخیر «مطالعات مرکز تراس اتلانتیک، تنها (۲۲) در صد مردم اروپا نسبت به چشم انداز آتی افغانستان امید وارند، این رقم در اروپا از (۳۲) در صد در سال گذشته کاهش یافته است و این آمار از اوسط نظر سنجیها در یازده کشور اروپا به دست آمده است».

با دریغ تا اکنون هیچ کدام نهادی تلاش ننموده تا تلفات انسانی و ارزش پولی تخریبات و ضایعات ناشی ار عملیاتهای جنگی، حملات هوایی، آتش سوزیها، غارت، چپاول، دزدی ثروتهای مردم و زیانهای وارده به تأسیسات عامه و زیربنایی و شبکه های پایه پی این کشور جنگزده را سنجش نماید. آنچه روشن است اینکه مصارف حقیقی این جنگ و تلفات انسانی آن به مراتب بالاتر از آن است که تاکنون اشکار گردیده و به گونه پی در مطبوعات و راپورهای برخی از نهادها باز تاب یافته است.

بدبختانه برخلاف ارادهٔ اکثریت مردمان سیارهٔ ما جنگ ادامه دارد اما واقعیت مسلم این است که دیگر یوغ این جنگ غیرعالانه، این هیولای کشتار انسانها و نابودی ثروتها و ارزشهای انسانی، شانه های مردم در بند و بی دفاع افغانستان را شکستانده است و مردم دیگر توان حمل آن را ندارند.

با اینکه فریاد پایان دادن به این جنگ لعنتی در سرزمین سوختهٔ ما رساتر میگردد و با آن که گرایشهای ضد جنگ در تمام نقاط جهان افزایش یافته است و روز تا روز اعتراضهای مردمان جهان گسترده تر میگردند ولی جنگ، تجاوز و اشغال سرزمینهای کشورهای ضعیف به ویژه کشورهای پیرامونی از جمله افغانستان چیزی نیست که به میل مردم انتخاب گردد، بل چنین جنگها، اشغالگریها و تجاوزها، پدیدهٔ همزاد نظام سرمایه داری جهانی است، نمیتوان نظام سرمایه داری بی بدون جنگ و غارت را تصور نمود، به همین لحاظ است که بشریت مترقی، مدافعین حقوق انسانی و پاسداران ارزشهای الوای فرهنگی و تمدن بشری، شعار ختم جنگ را با شعار طرد نظام سرمایه داری جهانی آمیخته اند.

باید اذهان نمود که مردم افغانستان با سقوط طالبان و استقرار شرایط جدید، از فرصتهای مناسبی برخوردار گردیدند، توجه جامعه جهانی برای تأمین صلح و تمایل برای مشارکت در بازسازی و توسعه کشور، **یک امکان تاریخی** نادر را برای مردم ما به وجود آورد، با آن که دولت افغانستان فاقد پایگاه دموکراتیک و ملی بوده و به هیچ صورت نمیتوان از آن حل مسایل اساسی جامعه افغانی را انتظار داشت ولی در برخی زمینه ها دستاوردهای وجود دارد که قابل کتمان نمیباشند. اما هرگاه یک حکومت وطندوست، ترقی پسند، کار فهم، صادق و وفادار به منافع ملی کشور، وجود میداشت یقیناً امروز راه برای ترقی، تکامل و انکشاف کشور گشوده می شد.

اکنون حضور نظامی امریکا -ناتو در کشور با واقعیتهای آتی عجین است:

- ادامهٔ جنگ، فقر، بیعدالتی، بی امنیتی و بی ثباتی سیاسی،
- فقدان حکومت مرکزی، نبود حاکمیت ملی و استقلال سیاسی،
- گسترش و ترویج «انارشیزم کنترل شده!»، در تمام کشور،
- پرورش، تجهیز و اعزام طالبان از بیرون مرزهای افغانستان،
- تبدیل دوباره اغلب قریه ها، قصبات و ولسوالیها به مامن و پناهگای گروههای بُنیادگرای افراطی مذهبی، طالبان و حامیان بیرونی آنها،
- گسترش بی مانند فساد اداری - اقتصادی، غارت و غضب ثروتها، اراضی و ملکیتهای دولتی و شخصی مردم و دزدی مساعدتهای بین المللی و بودجه دولتی از سوی قدرتمندان کشور و حامیان آنان،
- جا به جایی و تسلط شبکه های مافیایی در تمام نهادهای اقتصادی، مالی -سیاسی و نظامی کشور،
- ظهور «کارتلهای مافیایی»، برای انجام معاملات غیر مجاز پولی، فروش مواد مخدر، خریداری، فروش و انتقال اسلحه و مهمات جنگی و پیشبرد روند «پول شویی»،
- دامن زدن اختلافهای قومی، زبانی، سمتی و مذهبی،
- نبود قوای مسلح واقعی وطن دوست و وفادار به منافع ملی کشور،
- افزایش تلفات ملکی، تخریب ساحات مسکونی و محیط زیست، اعمار و ایجاد پایگاه های نظامی و زندانهای شخصی،

در حال حاضر حدود یکصد و پنجاه هزار سرباز خارجی همراه با حدود سه صد هزار نظامی و کارکنان امنیتی افغانی در جنگ علیه مخالفین مسلح دولت در کشور شرکت دارند.

اهداف اعلام شده جنگ و اشغال؛

دولتهای سرمایه داری زیر رهبری سیاسی دولت ایالات متحدهٔ امریکا در نخستین روزهای لشکر کشی وحشیانه خویش، برای توجیه این جنگ اعلام نمودند که با به کارگیری تواناییهای پیمان اتلانتیک شمالی (ناتو) این بازوی نیرومند رزمی نظام سرمایه داری جهانی، میخواهند «بیرق رهایی و آزادی!» را در این سرزمین برافرازند و جامعه انسانی را در سر زمین سوخته و ظلمت سرای مان برقرار نمایند. امریکا – ناتو برای توجیه اشغال کشور، سربای را در مورد تعهد برای تأمین آزادیهای دموکراتیک در کشور، بازسازی افغانستان جنگزده، بهبود شرایط زنده گی مردم، رفع ستم جنسی و تأمین و تضمین حقوق زن افغان، برچیدن بساط کشت، تولید و قاچاق مواد مخدر گسترند.

هجوم نیروهای خارجی مهاجم در (اکتوبر سال ۲۰۰۱) به افغانستان، در آغاز انتظارات واهیی را در مورد ختم جنگ، تأمین صلح پایدار، شکست ارتجاع سیاه طالبی، کنار گذاشتن نیروهای بُنیادگرای مذهبی و جنگسالاران از صحنهٔ سیاسی کشور و تکوین جامعه مدنی به میان آورد و بار دیگر این سوال در مقابل هر انسان آزاده و آگاه قرار گرفت، که چگونه میتوان از یکسو سینهٔ توده های بی دفاع را نشانه گرفت، خانه و کلبه های گلی مظلوم ترین و محروم ترین اقشار جامعه را با بم افگنهای «بی ۵۲» منهدم نمود، بخش بزرگی از نیروهای فعال مستعد به کار را از عرصه کار و زنده گی بیرون انداخت، هزاران کودک را یتیم و هزارها زن را بیوه ساخت و ارزشهای فرهنگی چندین سدهٔ این سرزمین را تخریب و نابود کرد، و از سوی دیگر سخن از پابندی به رهایی انسان و آرمانهای مردم و حقوق بشری و باز سازی و انکشاف به میان آورد.

مصارف مالی و ضایعات انسانی جنگ؛

جنگ افغانستان از سال (۲۰۰۱) تا کنون تنها در میان نظامیان خارجی مستقر در کشور مطابق به آمار رسمی منتشر شده در مطبوعات جهانی بیش از (۲۰۰۰) کشته بر جای گذاشته است، که از میان کشته شده گان، بیشتر از (۱۲۸۰) نفر امریکایی و (۳۳۱) نفر بریتانیایی هستند. صرفاً از ابتدای سال جاری (۲۰۱۰) تا کنون حدود (۶۰۰) نفر از نیروهای ایتلاف جهانی، جان خود را در درگیریها از دست داده اند.

بر اساس گزارش اخیر پروژه اولویتهای ملی امریکا، که یک نهاد غیرحزبی تحقیقاتی در مورد بودجه آن کشور است، کنگره امریکا تا کنون (۱۰۰۵) تریلیون دالر برای جنگ عراق و افغانستان تصویب کرده است. رقم مصارف جنگ امریکا زمانی از مرز یک تریلیون دالر فراتر رفت که کنگره امریکا بودجه مصرفی نظامی سال (۲۰۱۰) را تصویب کرد که شامل (۱۲۸) میلیارد دالر برای مصارف جنگ افغانستان و عراق تا ماه سپتامبر است.

این مبالغ هنگفت، در حالی به مصرف جنگ میرسد که ادارهٔ سرشماری امریکا با انتشار گزارشی در سپتامبر (۲۰۱۰)، اعلام کرده است که «از سال ۲۰۰۸ تا سال ۲۰۰۹ تعدادی افرادی که در امریکا در فقر به سر میبرند با ۴ میلیون افزایش به بیش از ۴۳ میلیون رسیده است.» یا به عبارهٔ دیگر میزان فقر در امریکا در سال (۲۰۰۹) به (۱۴) فیصد ارتقاُ نموده یعنی از هر ده نفر امریکایی یک نفر زیر خط فقر قرار دارد.

این ارقام بیانگر آن است که، در جنگی که نیروهای نظامی بیشتر از (۴۰) کشور قدرتمند جهان با سلاح و تجهیزات مدرن و پیشرفته درگیر آن هستند مصارف پولی و تلفات انسانی آن اندک نیست و مسلماً بار این مصارف شانه های تمویل کننده گان اصلی این جنگ، یعنی مالیه دهنده های این کشورها را خم کرده است و خدمات تأمیناتی و رفاهی را برای زحمتکشان این کشورها محدود نموده. تنها مصارف امریکا که شامل مصارف دراز مدت از قبیل مواظبت از زخمیها و معیوبین و معلولین نمیشود به **دو برابر جنگ جهانی دوم** رسیده است. همچنین مصارف جنگ افغانستان و عراق تا پایان سال (۲۰۱۰) برای بریتانیا از (۱۸) میلیارد دالر تجاوز میکند. این در حالی است که از سال (۲۰۰۲) به این سو (۴۶) کشور کمک کننده عضو ناتو و غیر ناتو به ارزش (۸۲۲) میلیون دالر سلاح و تجهیزات در اختیار دولت افغانستان قرار داده اند.

دقیقاً به همین دلیل است که مرتباً بر طیف معترضین و مخالفین جنگ افغانستان و حضور نظامی امریکا -ناتو روز تا روز اضافه میشود و متحدین اروپایی امریکا در مخالفت به این جنگ صدای اعتراض خود را بلند میکنند. تصادفی نبود

- ازدیاد ساحه کشت و افزایش مقدار تولید، پروسس، ترافیک و قاچاق مواد مخدر،
- بدتر شدن وضع اقتصادی، کاهش قدرت خرید مردم، افزایش میزان بیکاری و بی سرپناهی، عدم دسترسی تهیدستان به مواد غذایی، آب آشامیدنی و خدمات صحتی و محروم بودن اکثریت فرزندان کشور از تعلیم وتربیّه،
- ازدیاد جرایم سازمان یافته، تولید و باز تولید خشونت، تشدید حملات تروریستی و انتحاری، عدم مصؤتیت مال و جان اتباع کشور،
- محروم ساختن مردم از حق واقعی شهروندی، نقض و پامال کردن حقوق بشری، نبود آزادی واقعی بیان و عقیده، سرکوب دگراندیشان و کنار زدن نیروهای واقعاً دموکراتیک از وضعیت سیاسی کشور،
- نبود یک دستگاه قضایی مستقل، کار فهم و متعهد به موازین حقوق بشری و عدالت اجتماعی.

باید با صراحت و بی تردید اعلام نمود که اوضاع جاری کشور یک نمونه بی از اوضاع دهشت و بربریت دنیای سرمایه داری و «نظم نوین جهانی» است، این واقعیتها وضعیتی را به وجود آورده اند که ناکامی و بُنست استراتژیی امریکا - ناتو را در افغانستان آشکار میسازد. با آن که روز تا روز لکۀ بی اعتمادی نسبت به سیاستها و راهکارهای امریکا - ناتو برجسته و اشکار تر میگردد و تمام ارزیابیهای موجود حاکی از عدم امکان دستیابی امریکا - ناتو به یک پیروزی نظامی در مواجهه با طالبان، القاعده و باندهای تروریستی مسلح و حامیان آنها میباشد و با آن که مقامات امریکایی اعلام کرده اند که قصد دارند خروج نیروهای نظامی خویش را از سال (۲۰۱۱) آغاز کنند، ولی دور از انتظار به نظر میرسد که نیروهای نظامی امریکا به زودی از این کشور خارج گردند. تا کنون دولت امریکا صدها میلیون دالر را برای ایجاد پایگاه های نظامی اساسی و گسترش شبکه های اطلاعاتی در افغانستان مصرف نموده و مبالغ هنگفتی دیگری را برای ایجاد زیر ساختهای دایمی برای پایگاههای نظامی خویش تخصیص داده است، به گونهٔ نمونه میتوان از بودجه (۱۶) میلیارد دلاری برای تأسیسات پایگاهٔ نظامی در میدان هوایی قندهار نام گرفت.

حقیقت این است که جنگ و مبارزهٔ امریکا با القاعده، طالبان و باندهای تروریستی، دارای چار چوب و حدودی مشخص است، امریکا - ناتو از آن فراتر گام برنمیدارند و در پی اضمحلال کامل و نابودی و برچیدن باندهای مسلح آنان نیستند، به بیان دیگر امریکا - ناتو با تعیین این چارچوب هدف بلند مدت حضور خود را در سرزمین سوختهٔ ما و منطقه دنبال میکنند. تداوم وضعیت کنونی، حفظ و استمرار «انارشیزم کنترل شده» جزء استراتژیی آنها به شمار میرود، در دایرهٔ

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

این استراتژیی مبارزه کامل و همه جانبه با گروه طالبان، القاعده و باندهای تروریستی، آنگونه که رسانه های تبلیغانی غرب تبلیغ مینمایند انجام نخواهد یافت، زیرا هنوز امریکا قصد ترک منطقه را ندارد.

مسألهٔ خروج نیروهای نظامی امریکا - ناتو از افغانستان امروز به حیث یکی از موضوعات اساسی مطرح است، اغلباً پرسش به عمل میاید که ما طرفدار حضور نیروهای نظامی امریکا - ناتو در افغانستان هستیم و یا مخالف آن؟

به پندار ما طرح چنین پرسشی زیاد دقیق به نظر نمی رسد. بهتر است سوال را چنین طرح نمود که: نیروهای نظامی - امریکا - ناتو زیر عنوان کدام اهداف اعلام شده در افغانستان حضور دارند؟ و نقش عینی حضور نیروهای نظامی امریکا - ناتو در افغانستان چگونه مطرح گردد؟

اولاً باید گفت که عوامل و دلایل استقرار نیروهای نظامی امریکا - ناتو در سرزمین ما بسیار متفاوت از آن چی است که به صورت رسمی اعلام گردیده است که ریشه یابی و توضیح آن در این بحث مقدور نبوده و به صورت جداگانه به آن خواهیم پرداخت.

ثانیاً طوریکه در بالا توضیح نمودیم در پی حوادث یازده هم سپتامبر (۲۰۰۱) نیروهای نظامی ایالات متحدهٔ امریکا یکجا با نظامیان ناتو، در چوکات «ایتلاف بین المللی ضد تروریزم!» به افغانستان یورش آوردند و ماموریت جنگی خویش را تحت همین عنوان تا کنون ادامه میدهند. به بیان دیگر هدف اولیه و آشکار نیروهای نظامی امریکا - ناتو مقدم از همه ریشه کنی و تخریب شبکه القاعده، اضمحلال گروه‌های مسلح طالبان و پایان دادن به موجودیت گروه - باندهای مسلح تروریستی و حامیان آنان است. باید امریکا - ناتو این وظایف را انجام دهند. مردم افغانستان و جهانیان انتظار دست‌آورد‌های ملموس و عملی را از این نیروها دارند، نباید گذاشت که افغانستان با پرداخت این همه قربانیها باز هم به مرکز فعالیت‌های تروریزم جهانی تبدیل گردد.

نقش عینی حضور نیروهای نظامی امریکا - ناتو در افغانستان از دید ما در دو بُعد مطرح میشود:

۱- برچیدن و اضمحلال تمام گروه‌های مسلح بُنیادگرای افراطی زیر عنوان «اسلامیزم سیاسی» و دفاع از «سرزمین اسلامی!» که جنگ،

آیا میشود نیروهای مولده را خارج از منطق سرمایه داری رشد داد؟

سطح درآمد درمیان لایه های اجتماعی در چین به صورت شدت یابنده فراختر شده و امروز با برازیل همدریف است. کارگرانی که در فابریکه ها و مؤسسات خارجی مصرف کار اند، از هرگونه حمایت و پوشش سندیکایی محروم اند. اعتصاب کارگری مطابق قانون چین درین مؤسسات منع است. میلیونها «مهاجر داخلی» از دسترسی به کار و از هرگونه امتیاز و پوشش اجتماعی محروم اند. سال گذشته مناطق صنعتی چین شاهد خیزشهای کارگری بود که افزایش معاشات را مطالبه میکردند.

در ویتنام سرمایه گذاران خارجی که اکثراً سرمایه داران کشورهای آسیایی اند شرایط کار غیر بشری را بر کارگران ویتنامی تحمیل کرده اند. سندیکاهای ویتنام که برای سیستم سوسیالیستی یعنی به حیث حلقه پیوند قدرت انقلابی با کتله های زحمتکشان درک، سازماندهی و ایجاد شده اند، قادر نیستند در شرایط جدید از کارگران در برابر کارفرمایان بیرحم دفاع کنند. با وجودیکه در چین و ویتنام مبارزه طبقاتی دوباره بر سر زبانها آمده است، اما طبقه کارگر این دو کشور وسایل قانونی مبارزه در شرایط جدید را در دست ندارند.

به این خاطر است که سوال بالا مطرح میشود که: آیا به جز از راه سرمایه داری که این کشورها اختیار کرده اند راه دیگری برای رُشد نیروهای مولده وجود ندارد؟ آیا به خاطر رشد اقتصادی حتماً باید طبیعت وطن خود را پامال و چند نسل مردم خود را قربانی داد؟

افغانستان ما هم به حیث یک کشور «اطراف سرمایه داری» در آغاز این پروسه قرار دارد، همین اکنون در شهر کابل - شهری که در آن سیستم کانالیزاسیون وجود ندارد - بلاکهای عظیم رهایشی ساخته میشوند و برای رد آبهای بدرفت، زمین را تا سطح جریان آبهای زیرزمینی برمه میکنند تا راه بدرفت این ساختمانها را تأمین نمایند. چون آب همه چاه های شهر و نواحی کابل از همین جریان آبهای زیرزمینی تأمین میگرددند، بناءً شهریان کابل باید آبهای آلوده توسط دستگاه ساختمانی «**Onex**» و بانک عزیزی را بنوشند و هیچ کسی نیست که صدای شهریان کابل را بلند کند. دربارهٔ مناسبات تولید باید گفت که: وضع بیکاری کتله بی در کشور، کارگران شامل کار را بی نهایت مطیع و محتاط ساخته است. خطر اخراج از کار، هرکارگر را هر لحظه تهدید میکند وتضمین قانونی حفظ شغل در برابر خود کامه گی کار فرمایان وجود ندارد. اتحادیه های ملی کارکنان افغانستان را که میشد یک وسیله دفاع از حقوق کارگران در برابر کارفرمایان حریص فعلی باشند. باتعدیل قانون کار، موانع جدی قانونی را در برابر فعالیت‌های قانونی آن قرار دادند و توان دفاع از حقوق کارگران را از آنها گرفته اند. بناءً

بد امنی، ترور، خشونت و اختناق قرون وسطایی را بر کشور تحمیل نموده اند و در پی تحکیم و گسترش مواضعی اند که بدست شان افتاده است.

۲- تأمین و تضمین شرایط آرام و صلح آمیز برای ادامهٔ زنده گی و باز شدن راه به سوی ترقی، انکشاف، رفاه و آسوده گی مردم.

امریکا - ناتو آنچهانی که هدف حضور در افغانستان را «مبارزه برای از بین بردن القاعده، گروه های طالبان و حامیان آنها اعلام نمودند»، مسؤولیت دارند تا افغانستان را از وجود نیروهای قرون وسطایی و افراط گرایان که خود باعث تولید و مسؤولیت بدوش دولت ناتوان و مردم افغانستان انداخته شود.

به پندار ما باید تمام نیروهای صلحخواه، دادگر، مترقی و تحول طلب افغانستان از هرگونه تحولی که منجر به امر استقرار صلح، دموکراسی، ترقی اقتصادی - اجتماعی و تأمین عدالت اجتماعی گردد و یا حداقل باعث تضعیف و عقب زدن ارتجاع افراطی قرون وسطایی گردد ابراز حمایت بدارند، ما پیوسته به طور پیگیر در این خط حمایت قرار داریم و ابراز این حمایت یک عمل مهم سیاسی است.

در وضع کنونی کشور ما، تأمین صلح سراسری، خلع سلاح باندهای مافیایی، تقویت و پایگیری حکومت مرکزی از طریق ایجاد و تجهیز قوای مسلح ملی وفادار به منافع ملی، استقرار یک نظام واقعاً دموکراتیک، اعاده وضع عادی اجتماعی - اقتصادی و سیاسی وظایف عاجل و تأخیر ناپذیر اند.

باید از هر اقدامی که در راستای تحقق این وظایف مطرح میگردد حمایت کرد و در برابر هر اقدامی که باعث مسلط ساختن مجدد ارتجاع قرون وسطایی و حامیان خارجی آنان و سوق دادن کشور به جنگ داخلی و برادرکشی گردد، قرار گرفت.

ما به این باور هستیم که جنگ راه حل دوامدار و مناسبی برای رفع بحران بزرگ جاری و تأمین صلح پایدار نیست، ولی در عین حال امریکا - ناتو حق ندارند با اتخاذ سیاستهای دفع الوقت و معامله گری به خاطر منافع خاص خویش، جریان تاریخ را عقب برگردانند و ارتجاع طالبی و بُنیادگرایان افراطی را بار دیگر بر کشور مان مسلط سازند!

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

شعار "بازمانده"

